

HELIOS GÓMEZ

Inauguració i visita guiada a l'exposició
Dimecres 14 de desembre, a les 19 h
a càrrec de Gabriel Gómez, fill d'Helios Gómez
i comissari de la mostra

Més informació a:
Associació Cultural Helios Gómez
www.heliosgomez.org

MUSEU TORRE BALDOVINA
Plaça de Pau Casals, s/n
08922 Santa Coloma de Gramenet
Tel. 93 385 71 42
www.gramenet.cat/museutorreballdovina

Horari de l'exposició
De dimarts a dissabte, de 18 a 20.30 h
Dissabtes, diumenges i festius, d'11 a 14 h

Tinta, denúncia i revolució

EXPOSICIÓ
14 desembre 2022–26 febrer 2023
Museu Torre Balldovina
Santa Coloma de Gramenet

Art, consciència i memòria històrica: mostra dedicada a la vida i l'obra d'Helios Gómez

Aquest desembre ens retrobem al Museu Torre Balldovina per inaugurar, en el marc del Programa de Memòria Històrica impulsat per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, l'exposició "Helios Gómez: tinta, denúncia i revolució", una mostra que ens apropa a la vida i l'obra d'un dels artistes més singulars però, alhora, desconeguts del panorama artístic de principis del segle XX, el sevillà Helios Gómez Rodríguez.

El llegat d'aquest artista, destacat representant de les avantguardes barcelonines i del grafisme polític de les dècades de 1920 i 1930, ens arriba de la mà del seu fill Gabriel Gómez, president de l'Associació Cultural Helios Gómez i comissari de la mostra, qui ens brindarà la possibilitat de conèixer algunes de les produccions gràfiques més emblemàtiques del seu pare, ampliadament digitalment per a la seva exhibició.

Les grans protagonistes de l'exposició seran les col·leccions "Días de Ira" (1930) i "Visca Octubre! Dibuixos sobre la Revolució Ibèrica" (1935), dues seqüències gràfiques i poètiques que retraten l'essència de les lluites proletàries i revolucionàries de l'època, a la vegada que plasmen el compromís radical d'Helios Gómez amb l'art popular i amb les diverses revolucions estètiques i ideològiques.

Així mateix, l'exposició ens permetrà també visualitzar una reproducció de la famosa "Capella Gitana" (1950), el fresc que Helios Gómez va pintar en una de les cel·les de l'antic centre penitenciari de La Model, on fou empresonat durant la dictadura franquista per les seves idees i la seva militància política.

Us convido que aprofiteu l'oportunitat de visitar aquesta fantàstica exposició, que combina de manera exemplar art, consciència i memòria històrica.

Núria Parlon Gil
Alcaldeessa de Santa Coloma de Gramenet

Helios Gómez: tinta, denúncia i revolució

Helios Gómez Rodríguez va néixer l'any 1905 a la Cava de los Gitanos, al barri sevillà de Triana. Des de ben jove es va iniciar en el terreny artístic, primer com a decorador de ceràmica en una terrisseria, i més tard com a estudiant a l'Escola Industrial d'Arts i Oficis, on més enllà de formar-se com artista, també va establir els seus primers contactes amb el pensament i les organitzacions anarquistes.

La seva trajectòria artística va ser meteòrica. De publicar els seus primers dibuixos al periòdic llibertari *Páginas Libres*, va passar a exposar, amb només vint anys, en diverses sales de prestigi com el Kursaal de Sevilla, l'Ateneo de Madrid o les Galeries Dalmau de Barcelona. L'any 1927, però, la seva militància anarco-sindicalista el va obligar a exiliar-se a París, on va començar un llarg període de tres anys per diverses capitals europees com ara Brussel·les, Amsterdam i Berlín.

Va ser a la capital alemanya on va acabar publicant, amb el suport de l'Associació Internacional de Treballadors, l'àlbum "Días de Ira" (1930), una de les seves obres cabdals, en què criticava amb duresa la dictadura de Primo de Rivera, el capitalisme, l'església catòlica i el feixisme incipient a la societat espanyola i europea.

L'any 1932, després de proclamada la Segona República, va viatjar com a representant d'Espanya al Congrés Internacional d'Artistes Proletaris celebrat a la URSS, on va publicar l'àlbum "Revolución Española" (1933). Ja de tornada a Barcelona, l'any 1934 va participar en els dramàtics Fets d'Octubre, que li van servir d'inspiració per editar el seu tercer àlbum "Visca Octubre. Dibuixos de la Revolució Española" (1935).

Durant la Guerra, Helios Gómez va seguir pintant des de les barricades a Barcelona i des de les trinxeres als fronts d'Aragó, Madrid i Andalusia, on va enrolar-se a com a milicià de cultura a la Columna Durruti (26ª Divisió). No obstant, la victòria de l'exèrcit franquista l'any 1939 el va obligar a exiliar-se de nou a França, on va passar pels camps d'Argelès, Bram, Montolieu i Vernet d'Ariège.

L'any 1942 va aconseguir tornar a Barcelona, on va reprendre la seva activitat com a pintor i muralista fins que va ser empresonat pel règim franquista a la presó Model de Barcelona, on va romandre reclòs fins l'any 1954, dos anys abans de la seva mort. Immers en l'escriptura i la pintura, va dedicar els últims anys de la seva vida enclusió a pintar el fresc de la Capella Gitana (1950) a l'oratori de la presó, la darrera gran obra de la seva vida.